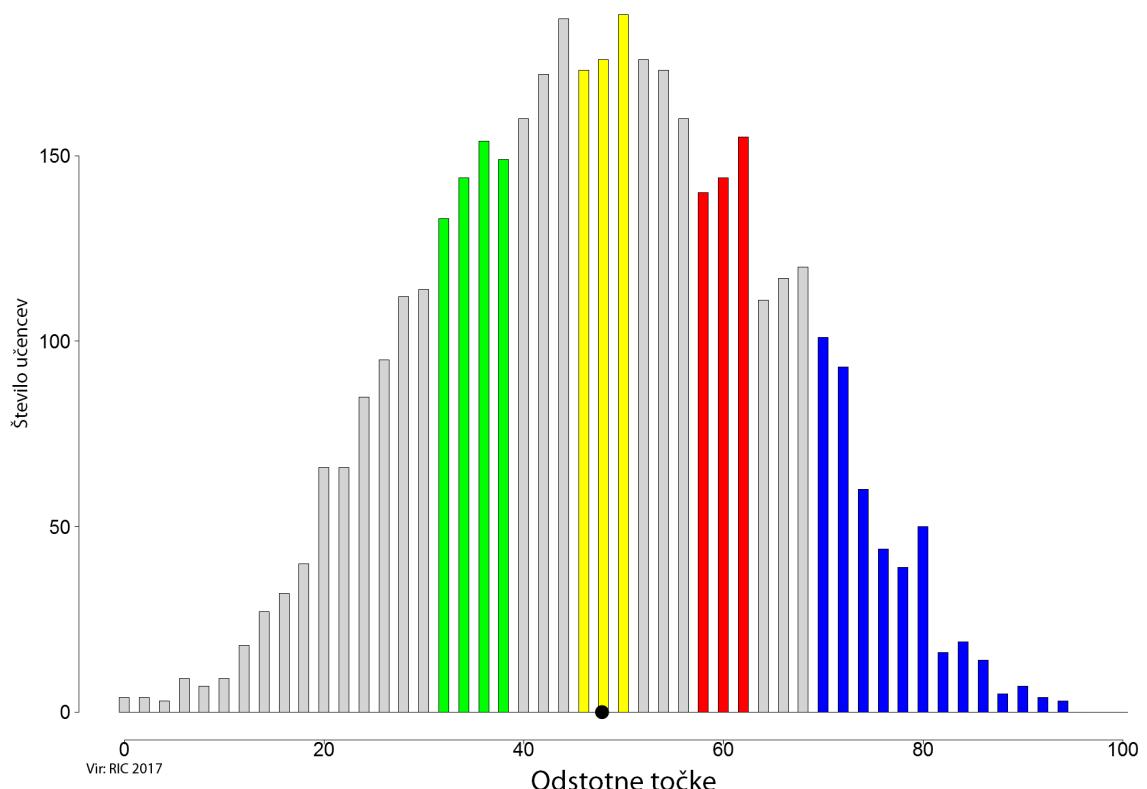

Predmetna komisija za geografijo

Opisi dosežkov učencev na nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu

Porazdelitev točk pri predmetu GEOGRAFIJA (NPZ, 9. razred, 2017, N = 4078)

Slika: Porazdelitev točk pri geografiji, 9. razred

ZELENO OBMOČJE

Naloge: 1.1, 1.2, 5.1, 13.1, 13.2, 14.1, 14.2, 17.1, 17.2, 21.1, 23.2, 26.2, 27.1

Standardi znanja: Naloge preverjajo pet minimalnih standardov znanja in štiri standarde znanja. Za štiri naloge standardi znanja niso opredeljeni.

Taksonomske stopnje: Sedem nalog preverja znanja na I. taksonomski in šest na II. taksonomski stopnji.

Učenci znajo:

- na zemljevidu in globusu pokazati zemeljske poloble, ekvator in začetni poldnevnik ter oba tečaja ([nalogi 1.1 in 1.2](#));
- imenovati velika naravnogeografska območja Evrope in Azije ([nalogi 5.1](#));
- opisati obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa) – z zemljevida razbrati območja primerna za plimske elektrarne ([nalogi 13.1 in 13.2](#));
- ob zemljevidu opisati politično in narodnostno sestavo Vzhodne Evrope in Severne Azije – poimenovati glavno mesto države na zemljevidu ([nalogi 14.1](#));
- na zemljevidu določiti mejo med Evropo, Azijo in Afriko ([nalogi 14.2](#));
- ob izbranih primerih opisati značilnosti gospodarstva s poudarkom na turizmu (Južna Evropa) – z grafikona razbrati gibanje števila turistov in število turistov v izbrani državi ([nalogi 17.1 in 17.2](#));
- naštetи gospodarske dejavnosti in razložiti povezanost naravnih in družbenih razmer za razvoj gospodarstva (Slovenija) – prepozнати gospodarsko dejavnost povezano z oglasom na sliki ([nalogi 21.1](#));
- na zemljevidu omejiti in razdeliti slovenske dinarske pokrajine ([nalogi 23.2](#));
- na primeru statističnih podatkov domačega ali večjega bližnjega naselja opisati narodnostno sestavo prebivalstva Slovenije – z grafikona razbrati, katerih narodnostno opredeljenih priseljencev je največ ([nalogi 26.2](#));
- razložiti dejavnike, ki vplivajo na rast prebivalstva (Slovenija) – z grafikona razbrati trend gibanja skupnega števila prebivalcev ([nalogi 27.1](#)).

Učenci v zelenem območju znajo razbrati nekatere osnovne podatke in pojme neposredno iz vira (graf, zemljevid, slika).

Zgled:

[nalogi 1](#)

RUMENO OBMOČJE

Naloge: 3.1, 3.2, 7.2, 19.1, 20.1

Standardi znanja: Dve nalogi preverjata minimalne standarde znanja in ena naloga standarde znanja. Za dve nalogi standard ni opredeljen.

Taksonomske stopnje: Tri naloge preverjajo znanje na I. taksonomski in dve na II. taksonomski stopnji.

Učenci znajo:

- opisati pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes ([nalogi 3.1 in 3.2](#));
- imenovati in opisati posamezne toplotne in rastlinske pasove Evrope in Azije, jih primerjati med seboj in sklepati o možnostih za življenje ljudi v posameznih toplotnih pasovih – poimenovati celino, kjer se pojavljajo hurikani podobni tropski viharji ([nalog 7.2](#));
- na podlagi statističnih podatkov primerjati države med seboj po velikosti, številu prebivalstva in opisati narodnostno in versko sestavo prebivalstva (Srednja Evropa) – iz besedila prepoznati opis Madžarske ([nalog 19.1](#));
- na zemljevidu omejiti pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih primerjati med seboj glede na geografsko lego, podnebje in reliefne značilnosti – na zemljevidu označiti mejo med alpskimi in predalpskimi pokrajinami ([nalog 20.1](#)).

Tudi učenci v rumenem območju znajo podatke razbrati neposredno iz vira (zemljevid, besedilo, slika) in poznajo nekatere osnovne geografske podatke in pojme.

Zgled:

[nalog 19](#)

RDEČE OBMOČJE

Naloge: 10.1, 18.2, 23.1, 25.2

Standardi znanja: Ena naloga preverja minimalne standarde znanja. Pri treh nalogah standard ni opredeljen.

Taksonomske stopnje: Ena naloga preverja znanja na I. taksonomski stopnji, ena na II. taksonomski stopnji in dve na III. taksonomski stopnji.

Učenci znajo:

- razložiti nastanek Velikega koralnega grebena in ovrednoti njegov pomen – poimenovati gospodarsko dejavnost in razložiti, zakaj je Veliki koralni greben za izbrano dejavnost največja prednost ([nalog 10.1](#));
- sklepati o možnostih za življenje in gospodarjenje s poudarkom na turizmu, pašništvo (Alpe) – opisati negativne posledice velike gostote prometa v Alpah ([nalog 18.2](#));
- na zemljevidu omejiti in razdeliti slovenske dinarske pokrajine ([nalog 23.1](#));
- ob zemljevidu, slikovnem gradivu in klimogramih opisati značilnosti reliefa, podnebja in vodovja dinarskokraških pokrajin Slovenije – ob hidrogramu in klimogramu razložiti razloge za visok vodostaj reke Kolpe jeseni ([nalog 25.2](#)).

Tudi učenci v rdečem območju znajo razbrati podatke neposredno iz vira (zemljevid, hidrogram, klimogram) in znajo samostojno zapisati osnovne geografske podatke in pojme ter zapisati tudi vzročno-posledični odnos.

Zgled:

[nalog 25.2](#)

MODRO OBMOČJE

Naloge: 2.1, 8.1, 9.1, 9.2, 10.2, 11.1, 12.1, 18.1, 20.2, 21.2, 22.1, 24.1, 24.2, 25.1

Standardi znanja: Šest nalog je preverjalo minimalne standarde znanja, dve nalogi standarde znanja. Za šest nalog standard znanja ni opredeljen.

Taksonomske stopnje: Tri naloge so preverjale znanje na I. taksonomski stopnji, tri na II. taksonomski stopnji in osem na III. taksonomski stopnji.

Učenci znajo:

- opisati razširjenost rečnega omrežja in pomen rek za življenje (Afrika) – ob nemem zemljevidu poimenovati reko Kongo ([naloge 2.1](#));
- sklepati o naravnogeografskih značilnostih Latinske Amerike – poimenovati tip rastlinstva na območjih z več kot 2000 mm padavin letno ([naloge 8.1](#));
- analizirati vzroke in posledice nepremišljenega človekovega posega v pokrajino ob primeru amazonskega deževnega gozda ([nalogi 9.1 in 9.2](#));
- razložiti nastanek Velikega koralnega grebena in ovrednoti njegov pomen – poimenovati gospodarsko dejavnost in razložiti, zakaj je Veliki koralni greben za izbrano dejavnost največja ovira ([naloge 10.2](#));
- opisati obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa) – na sliki prepoznati obalo Nizozemske ([naloge 11.1](#)) in razložiti, zakaj je nizka obala manj primerna za gradnjo pristanišč ([naloge 12.1](#));
- sklepati o možnostih za življenje in gospodarjenje s poudarkom na turizmu, pašništvo (Alpe) – opisati pozitivne posledice velike gostote prometa v Alpah ([naloge 18.1](#));
- na zemljevidu omejiti pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih primerjati med seboj glede na geografsko lego, podnebje in reliefne značilnosti – poimenovati naravnogeografsko enoto, v kateri leži Murska Sobota ([naloge 20.2](#));
- naštetiti gospodarske dejavnosti in razložiti povezanost naravnih in družbenih razmer za razvoj gospodarstva (Slovenija) – poimenovati naravni dejavnik, ki je vplival na razvoj določene gospodarske dejavnosti ([naloge 21.2](#));
- opisati primere prizadevanj in ukrepov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (alpske pokrajine) – razložiti pomen Triglavskega naravnega parka za Slovenijo ([naloge 22.1](#));
- na zgledu Postojanske jame predstaviti prizadevanja in ukrepe za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ([nalogi 24.1 in 24.2](#));
- ob zemljevidu, slikovnem gradiju in klimogramih opisati značilnosti reliefsa, podnebja in vodovja dinarskokraških pokrajin Slovenije – ob hidrogramu in klimogramu razložiti razloge za visok vodostaj reke Kolpe spomladti ([naloge 25.1](#)).

Učenci v modrem območju izkazujejo razumevanje vzročno-posledičnih odnosov med naravnogeografskimi in družbenogeografskimi dejavniki. Odgovori izkazujejo doslednost in natančnost geografskega znanja. Učenci najdejo več različnih rešitev istega problema ter ovrednotijo pozitivne in negativne vplive istega pojava/procesa.

Zgled:

[naloge 24](#)

Naloge: 4.1, 4.2, 6.1, 7.1, 8.2, 12.2, 14.3, 15.1, 15.2, 16.1, 16.2, 22.2, 26.1, 27.2

Standardi znanja: Štiri naloge so preverjale minimalne standarde in šest nalog standarde znanja. Za štiri naloge standardi niso opredeljeni.

Taksonomske stopnje: Ena naloga preverja znanje na I. taksonomski stopnji, pet na II. taksonomski stopnji in osem na III. taksonomski stopnji.

Učenci ne znajo:

- opisati pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes – negativne posledice gradnje jezov (**nalogi 4.1 in 4.2**);
- sklepati o strateškem pomenu območja (nafta, izvor treh svetovnih ver) (Jugozahodna Azija) – zapisati eno skupno družbenogeografsko značilnost držav JZ Azije (**naloga 6.1**);
- ob zemljevidu in ustreznem slikovnem gradivu našteti velike pokrajinske enote, jih med seboj primerjati in sklepati o možnostih za življenje ljudi v posameznih enotah (Latinska Amerika) – poimenovati tropski vihar nad Atlantskim oceanom na območju Srednje Amerike (**naloga 7.1**)
- sklepati o naravnogeografskih značilnostih Latinske Amerike – poimenovati tip rastlinstva na območjih z manj kot 250 mm padavin letno (**naloga 8.2**);
- opisati obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa) – zapisati drugo razlogo, zakaj je nizka obala manj primerna za gradnjo pristanišč (**naloga 12.2**);
- ob zemljevidu imenovati večje reke in sklepati o pomenu rek za prebivalstvo (Vzhodna Evropa in Severna Azija) (**naloga 14.3**);
- primerjati temeljne naravno- in družbenogeografske značilnosti Evrope in Azije – razložiti, zakaj Rusija v zadostni meri ne izkorišča rudnih bogastev na vzhodu države (**nalogi 15.1 in 15.2**);
- na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepati o podnebju in rastlinstvu Južne Evrope (**nalogi 16.1 in 16.2**);
- opisati primere prizadevanj in ukrepov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (alpske pokrajine) – našteti primere prilagoditev kmetijstva na območju Triglavskega narodnega parka (**naloga 22.2**);
- na primeru statističnih podatkov domačega ali večjega bližnjega naselja opisati narodnostno sestavo prebivalstva Slovenije – ob grafikonu zapisati delež avtohtonega prebivalstva (**naloga 26.1**);
- razložiti dejavnike, ki vplivajo na rast prebivalstva (Slovenija) – primerjati naravni in selitveni prirastek ob grafikonu v določenem obdobju (**naloga 27.2**).

Večina nalog, uvrščenih nad modro območje, preverja znanje III. taksonomske stopnje, učne vsebine, ki so časovno oddaljene ali pa se obravnavajo proti koncu šolskega leta (manj utrjena snov). Dosežki učencev so nižji tudi pri nalogah, ki zahtevajo pri istem vprašanju več raznovrstnih, nekoliko daljših odgovorov ali zelo natančne odgovore.

Zgled:

naloga 16

Preglednica: Specifikacijska tabela, geografija, 9. razred

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebine	Cilji – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Razred	Območje
1. a	01.1	1	Obča geografija	Fizična geografija na zemljevidu in globusu pokaže zemeljske poloble, ekvator in začetni poldnrevnik ter oba tečaj;	M	I.	6.	zeleno
1. b	01.2	1	Obča geografija	Fizična geografija na zemljevidu in globusu pokaže zemeljske poloble, ekvator in začetni poldnrevnik ter oba tečaj;	M	I.	6.	zeleno
2	02.1	1	Regionalna geografija sveta	Afrika opisje razširjenost rečnega omrežja in pomen rek za življenje	M	I.	8.	modro
3	03.1	1	Regionalna geografija sveta	Afrika opisje pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes;	M	II.	8.	rumeno
	03.2	1	Regionalna geografija sveta	Afrika opisje pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes;	M	II.	8.	rumeno
4	04.1	1	Regionalna geografija sveta	Afrika opisje pomen reke Nil za življenje ljudi nekoč in danes;	M	III.	6.	nad modrim
	04.2	1	Regionalna geografija sveta	Afrika imenuje velika naravnogeografska območja Evrope in Azije;	M	III.	6.	nad modrim
5	05.1	1	Regionalna geografija sveta	Azija sklepa o strateškem pomenu območja (nafta, izvor treh svetovnih ver) (Jugozahodna Azija);	M	III.	6.	nad modrim
6	06.1	1	Regionalna geografija sveta	Azija ob zemljevidu in ustrezem slikovnem gradivu našteje velike pokrajinske enote, jih med seboj primerja in sklepa o možnostih za življenje ljudi v posameznih enotah (Latinska Amerika);	M	III.	7.	nad modrim
7.a	07.1	1	Regionalna geografija sveta	Latinska Amerika ob zemljevidu in ustrezem slikovnem gradivu našteje velike pokrajinske enote, jih med seboj primerja in sklepa o možnostih za življenje ljudi v posameznih enotah (Latinska Amerika);	S	I.	8.	nad modrim
7.b	07.2	1	Regionalna geografija sveta	Azija sklepa o naravnogeografskih značilnostih Latinske Amerike;	S	I.	8.	rumeno
8. a	08.1	1	Regionalna geografija sveta	Latinska Amerika sklepa o naravnogeografskih značilnostih Latinske Amerike;	M	II.	8.	modro
8. b	08.2	1	Regionalna geografija sveta	Latinska Amerika sklepa o naravnogeografskih značilnostih Latinske Amerike;	M	II.	8.	nad modrim
9	09.1	1	Regionalna geografija sveta	Latinska Amerika analizira vzroke in posledice nepremišljenega človekovega posega v pokrajino ob primeru amazonskega dežavnega gozda;	S	III.	8.	modro
	09.2	1	Regionalna geografija sveta	Latinska Amerika analizira vzroke in posledice nepremišljenega človekovega posega v pokrajino ob primeru amazonskega dežavnega gozda.	S	III.	8.	modro

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebine	Cilji – učenec:	Standard	Taksonomska stopnja znanja	Razred	Območje
10.a	10.1	1	Regionalna geografija sveta	Australija z Oceanijo razume nastanek Velikega koralnega grebena in ovrednoti njegov pomen;	M	III.	8.	rdeče
10.b	10.2	1	Regionalna geografija sveta	Australija z Oceanijo razume nastanek Velikega koralnega grebena in ovrednoti njegov pomen;	M	III.	8.	modro
11	11.1	1	Regionalna geografija Europe	Zahodna Evropa opisuje obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa);	M	I.	7.	modro
12	12.1	1	Regionalna geografija Europe	Zahodna Evropa opisuje obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa);	M	III.	7.	nad modrim
13	13.1	1	Regionalna geografija Europe	Zahodna Evropa opisuje obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa);	S	II.	7.	zeleno
13.2	1	Regionalna geografija Europe	Zahodna Evropa opisuje obalo in gibanje morske vode ter vpliv gibanja na življenje ljudi (Zahodna Evropa);	S	II.	7.	zeleno	
14.a	14.1	1	Regionalna geografija Europe	Vzhodna Evropa ob zemljevidu opisuje politično in narodnostno sestavo Vzhodne Evrope in Severne Azije;	S	I.	7.	zeleno
14.b	14.2	1	Regionalna geografija Europe	Lega Evrope na zemljevidu določi mejo med Evropo, Azijo in Afriko;	S	I.	7.	zeleno
14.c	14.3	1	Regionalna geografija Europe	Vzhodna Evropa ob zemljevidu imenuje večje reke in sklepa o pomenu rek za prebivalstvo (Vzhodna Evropa in Severna Azija);	S	II.	7.	nad modrim
15	15.1	1	Regionalna geografija Europe	Vzhodna Evropa primerja temeljne naravno- in družbenogeografske značilnosti Evrope in Azije;	S	III.	7.	nad modrim
	15.2	1	Regionalna geografija Europe	Vzhodna Evropa primerja temeljne naravno- in družbenogeografske značilnosti Evrope in Azije;	S	III.	7.	nad modrim
16.a	16.1	1	Regionalna geografija Europe	Južna Evropa na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepa o podnebju in rastlinstvu Južne Evrope;	S	III.	7.	nad modrim
16.b	16.2	1	Regionalna geografija Europe	Južna Evropa na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepa o podnebju in rastlinstvu Južne Evrope;	S	III.	7.	nad modrim
17.a	17.1	1	Regionalna geografija Europe	Južna Evropa ob izbranih primerih opisuje značilnosti gospodarstva s poudarkom na turizmu (Južna Evropa);	M	II..	7.	zeleno
17.b	17.2	1	Regionalna geografija Europe	Južna Evropa ob izbranih primerih opisuje značilnosti gospodarstva s poudarkom na turizmu (Južna Evropa);	M	I.	7.	zeleno
18	18.1	1	Regionalna geografija Europe	Srednja Evropa sklepa o možnostih za življenje in gospodarjenje s poudarkom na turizmu, pašništvo (Alpe);	II..	7.	modro	
	18.2	1	Regionalna geografija Europe	Srednja Evropa sklepa o možnostih za življenje in gospodarjenje s poudarkom na turizmu, pašništvo (Alpe).	II..	7.	rdeče	

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebine	Cilji – učenec:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Razred	Območje
19	19.1	1	Regionalna geografija Europe	Srednja Evropa	na podlagi statističnih podatkov primerja države med seboj po velikosti, številu prebivalstva in opisne narodnostno in versko sestavo prebivalstva (Srednja Evropa);	I.	7.	rumeno
20. a	20.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu omeji pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih primerja med seboj glede na geografsko lego, podnebje in reliefne značilnosti;	I.	9.	rumeno
20. b	20.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu omeji pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih primerja med seboj glede na geografsko lego, podnebje in reliefne značilnosti;	I.	9.	modro
21. a	21.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	našteje gospodarske dejavnosti in razloži povezanost naravnih in družbenih razmer za razvoj gospodarstva (Slovenija);	M	I.	9. zeleno
21. b	21.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	našteje gospodarske dejavnosti in razloži povezanost naravnih in družbenih razmer za razvoj gospodarstva (Slovenija);	M	II.	9. modro
22. a	22.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Alpske pokrajine	opisne primere prizadevanj in ukrepov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (alpske pokrajine);	M	III.	9. modro
22. b	22.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Alpske pokrajine	opisne primere prizadevanj in ukrepov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (alpske pokrajine);	M	II.	9. nad modrim
23	23.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu omeji in razdeli slovenske dinarske pokrajinе;	M	II.	9. rdeče
	23.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu omeji in razdeli slovenske dinarske pokrajinе;	I.	9.	zeleno
24	24.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Dinarsko-kraške / Dinarske pokrajine	na zgledu Postojnske jame predstavi prizadevanja in ukrepe za ohranjanje naravne in kulturne dediščine;	III.	9.	modro
	24.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Dinarsko-kraške / Dinarske pokrajine	na zgledu Postojnske jame predstavi prizadevanja in ukrepe za ohranjanje naravne in kulturne dediščine;	III.	9.	modro
25	25.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Dinarsko-kraške / Dinarske pokrajine	ob zemljevidu, slikovrem gradivu in klimogramih opisuje značilnosti reliefsa, podnebja in vodovalja dinarskokraških pokrajin Slovenije;	III.	9.	rdeče
	25.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Dinarsko-kraške / Dinarske pokrajine	ob zemljevidu, slikovrem gradivu in klimogramih opisuje značilnosti reliefsa, podnebja, podnebja in vodovalja dinarskokraških pokrajin Slovenije;	III.	9.	modro
26. a	26.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	na primeru statističnih podatkov domačega ali večjega bližnjega naselja opisuje narodnostno sestavo prebivalstva Slovenije;	M	II.	9. nad modrim
26. b	26.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družbenogeografske značilnosti Slovenije	na primeru statističnih podatkov domačega ali večjega bližnjega naselja opisuje narodnostno sestavo prebivalstva Slovenije.	II.	9.	zeleno

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebine	Cilji – učenec:
27.a	27.1	1 Slovenije	Regionalna geografija Družbenogeografske značilnosti Slovenije	razloži dejavnike, ki vplivajo na rast prebivalstva (Slovenija);
27.b	27.2	1 Slovenije	Regionalna geografija Družbenogeografske značilnosti Slovenije	razloži dejavnike, ki vplivajo na rast prebivalstva (Slovenija);

LEGENDA:

Naloge: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, Navodili za vrednotenje in programu za evrednotenje;

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge;

Področja/Vsebine/Cilji – učenec: zapisana področje/vsebina/cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/nalog; povzeto po E-banki nalog Ric;

Standardi znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/nalog; M – minimalni; S – standardi; povzeto po učnem načrtu;

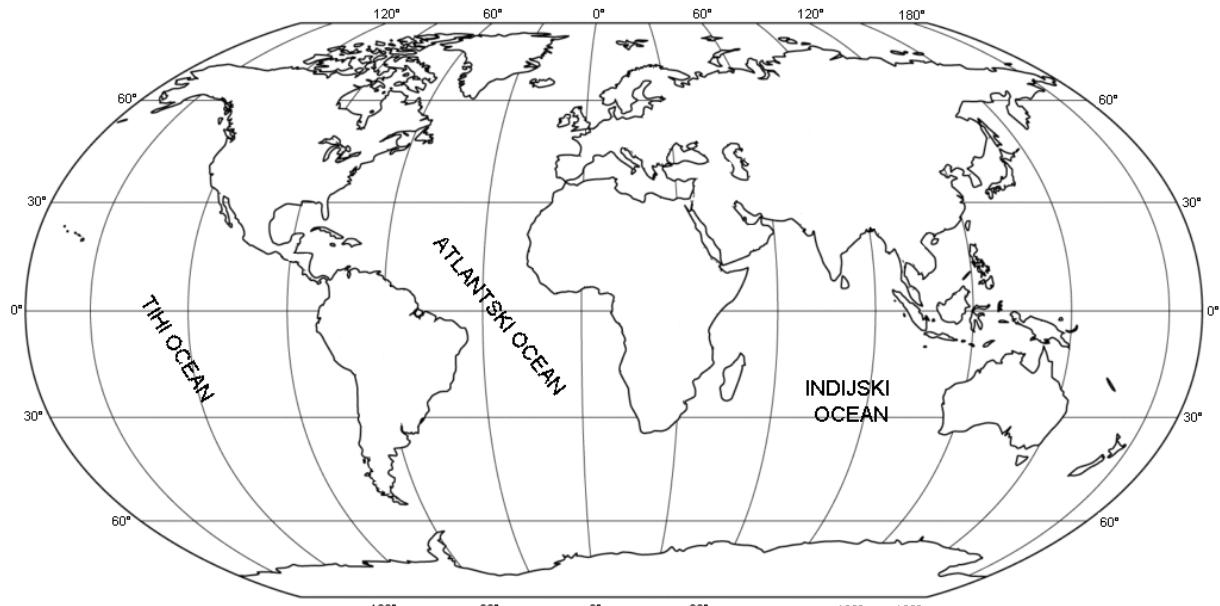
Razred: zapisan razred, v katerem se obravnava cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/nalog; povzeto po učnem načrtu.

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/nalog; povzeto po Opisih dosežkov učenec 9. razreda pri NPZ-ju pri geografiji.

SVET

Geografska lega celin in stopinjska mreža

1. a) Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 1.
Na sliki 1 z rdečo barvo prevleci začetni ali greenwiški poldnevnik. Če uporabiš drugo barvo, izdelaj ustrezno legendo.

Slika 1: Svet

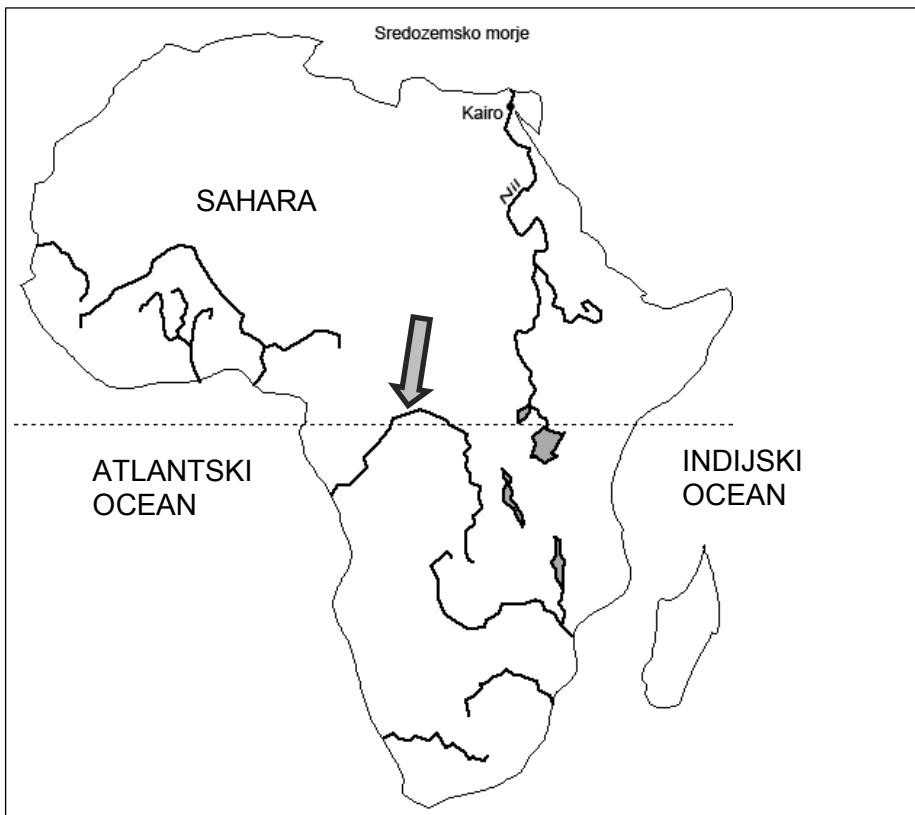
(1 točka)

1. b) Obkroži črko pred pravilno trditvijo.
- A Ekvator prečka Severno Ameriko in Avstralijo.
 - B Ekvator prečka Evropo in Afriko.
 - C Ekvator prečka Južno Ameriko in Afriko.
 - D Ekvator prečka Azijo in Antarktiko.

(1 točka)

Afriška reka

2. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 2.
Na črto zapiši ime reke, ki je na zemljevidu na sliki 2 označena s puščico.

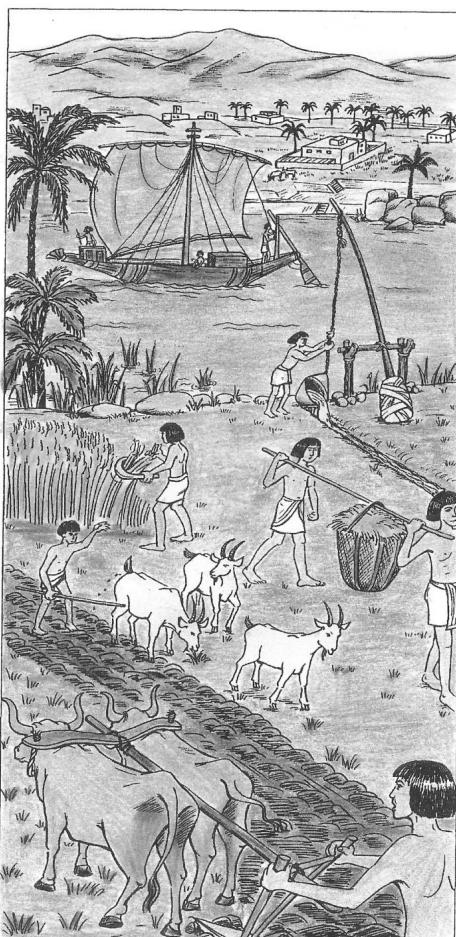
Slika 2: Reke v Afriki

(1 točka)

Življenje ob reki Nil

3. Nalogo rešuj z uporabo slike 3.

Reka Nil je bila zibelka staroegipčanske civilizacije, ključnega pomena pa ostaja tudi za življenje današnjega prebivalstva Egipta. Razloži, zakaj je Nil še danes pomemben za življenje ljudi ob njem. Na črte napiši dve različni razlagi.

Slika 3: Življenje ob reki Nil v času starega Egipta

Razlaga 1:

Razlaga 2:

(2 točki)

Gradnja jezov na Nilu

4. Na Nilu so zgradili jezove, za katerimi so nastala obsežna jezera. Eden takih jezov je Asuanski. Poleg pozitivnih učinkov sta gradnja jezov in nastanek jezer prinesla tudi negativne posledice za okolje in prebivalstvo. Razloži dve negativni posledici gradnje jezov na Nilu. Razlagi posledic napiši na črte.

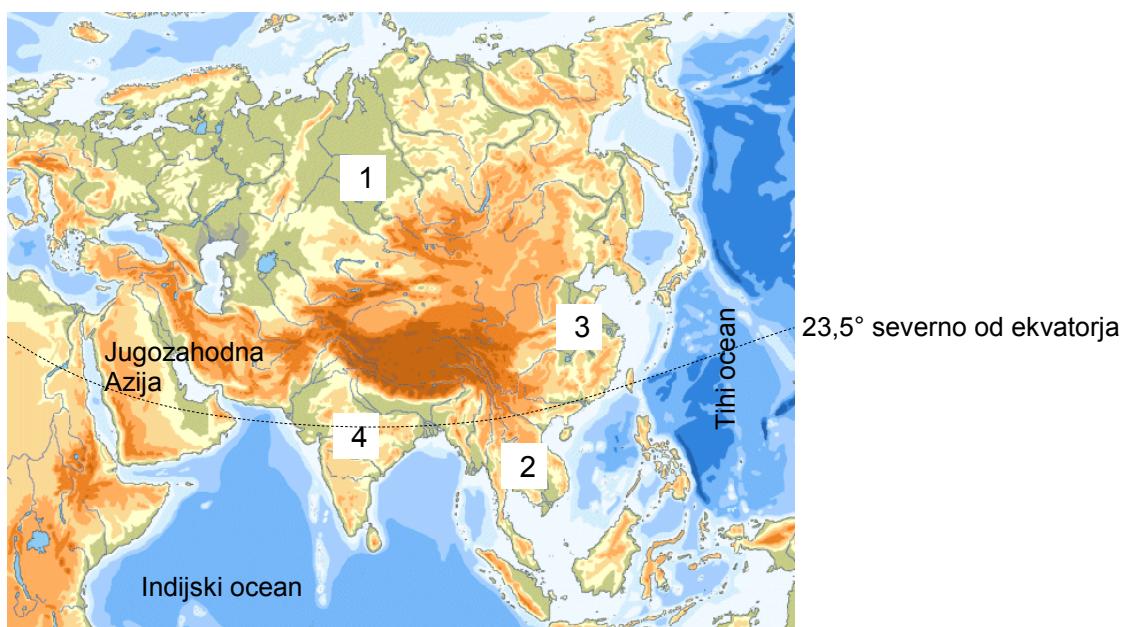
Razlaga negativne posledice 1:

Razlaga negativne posledice 2:

(2 točki)

Geografska enota Azije

5. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 4.
Katera številka na zemljevidu označuje Južno Azijo? Odgovor napiši na črto.

Slika 4: Azija

(1 točka)

Jugozahodna Azija

6. Nalogo lahko rešuješ z uporabo zemljevida na sliki 4 pri nalogi 5.
Na črto napiši eno družbenogeografsko značilnost držav Jugozahodne Azije.

(1 točka)

Tropski viharji v Srednji Ameriki

7. Nad Atlantskim oceanom na območju Srednje Amerike nastajajo najmočnejši tropski viharji, ki s svojo rušilno močjo pustošijo po otokih in obrežnih delih celine.
7. a) Kako imenujemo opisani tropski vihar? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

7. b) V obrežnih delih katere celine se še pojavljajo podobni tropski viharji?
Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

Rastlinstvo Južne Amerike

8. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 19 na barvni prilogi.
8. a) Na črto napiši tip rastlinstva, ki prevladuje na območjih Južne Amerike, kjer letna količina padavin presega 2000 mm.

(1 točka)

8. b) Na črto napiši tip rastlinstva, ki prevladuje na območjih Južne Amerike, kjer letna količina padavin ne presega 250 mm.

(1 točka)

Amazonski Indijanci

9. Žrtve čezmernega izkoriščanja amazonskega deževnega gozda v Južni Ameriki so tudi indijanska plemena. Razloži, zakaj je krčenje amazonskega deževnega gozda močno zmanjšalo število Indijancev. Na črte napiši dve različni razlagi.

Razlaga 1: _____

Razlaga 2: _____

(2 točki)

Veliki koralni greben

10. Veliki koralni greben je naravna tvorba ob severovzhodni obali Avstralije. Sestavlja ga prek 2800 manjših ločenih podmorskih koralnih grebenov in okoli 600 koralnih otokov. Veliki koralni greben pomembno vpliva na življenje prebivalstva na obali vzhodnega dela Avstralije.
10. a) Za katero gospodarsko dejavnost predstavlja Veliki koralni greben največjo prednost in razloži, zakaj? Odgovor zapiši na črti.

(1 točka)

10. b) Za katero gospodarsko dejavnost predstavlja Veliki koralni greben največjo oviro in razloži, zakaj? Odgovor zapiši na črti.

(1 točka)

EVROPA

Obala Nizozemske

11. Nalogo rešuj z uporabo slik 21, 22 in 23 na barvni prilogi.
Za Zahodno Evropo so značilni različni tipi obal. Na črto napiši številko slike, ki prikazuje obalo Nizozemske.

Obalo Nizozemske prikazuje slika št. _____.

(1 točka)

Obale Zahodne Evrope

12. Nalogo rešuj z uporabo slike 21 na barvni prilogi.
Razloži, zakaj je morje ob obali, prikazani na sliki, manj primerno za plovbo velikih ladij in gradnjo pristanišč. Na črte zapiši dve različni razlagi.

Razlaga 1:

Razlaga 2:

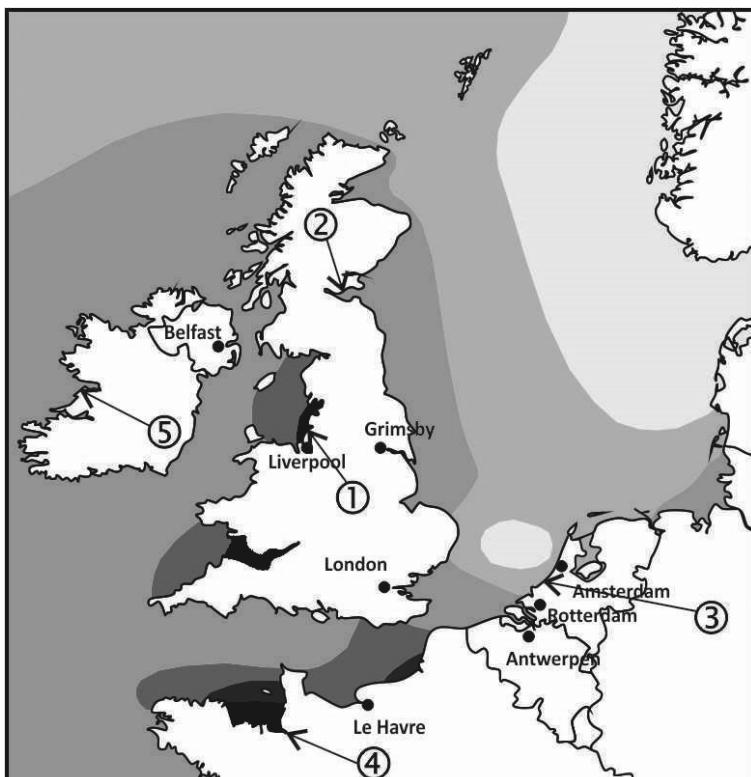
(2 točki)

Postavitev plimskih elektrarn

13. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 5.

Višina plimovanja v Zahodni Evropi omogoča postavitev plimskih elektrarn.

Na zemljevidu na sliki 5 obkroži številki tistih dveh območij, ki sta najprimernejši za postavitev plimskih elektrarn.

Slika 5: Plimovanje v Zahodni Evropi

Barvna lestvica

največja razlika
med plimo in oseko

najmanjša razlika
med plimo in oseko

(2 točki)

Vzhodna Evropa in Severna Azija

14. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 6.

Slika 6: Vzhodna Evropa in Severna Azija

14. a) Na črto napiši glavno mesto države, ki obsega večji del Vzhodne Evrope in Severne Azije.

(1 točka)

14. b) Na črto napiši ime gorovja, ki predstavlja del dogovorjene meje med Evropo in Azijo.

(1 točka)

14. c) Obkroži črko pred imenom reke, ki teče na stičišču Zahodnosibirskega nižavja in Srednjesibirskega višavja.

- A Lena
- B Jenisej
- C Ob
- D Volga

(1 točka)

Gospodarstvo Rusije

15. Razloži, zakaj Rusija kljub velikim zalogam rudnih bogastev predvsem na vzhodu države le-teh še vedno ne izkorišča v zadostni meri. Dve različni razlagi napiši na črte.

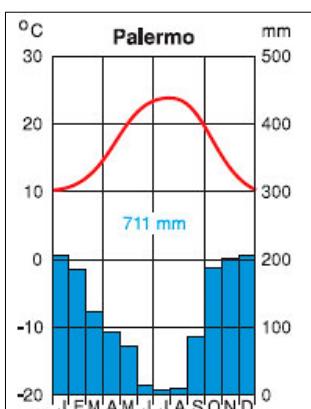
Razlaga 1:

Razlaga 2:

(2 točki)

Geografska lega Južne Evrope

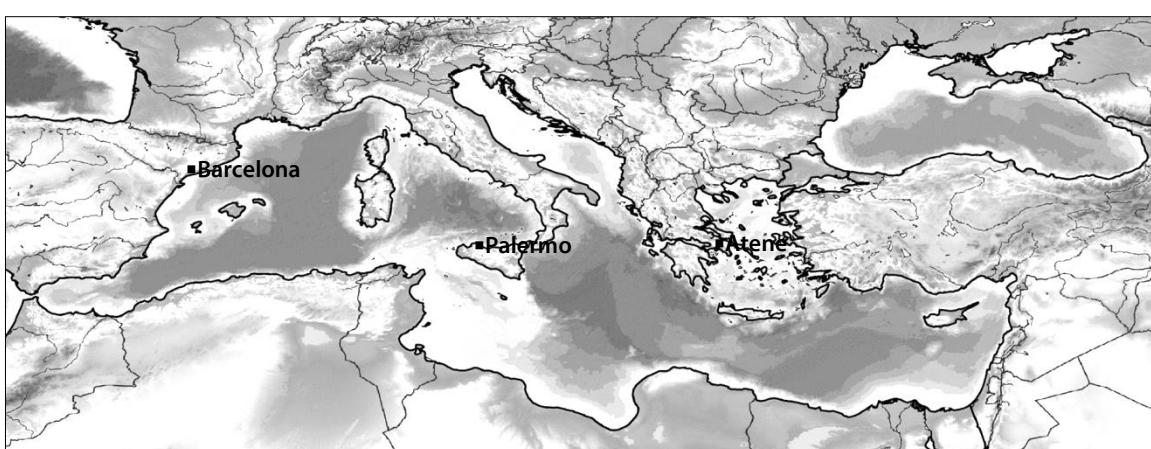
16. Nalogo rešuj z uporabo klimograma, slike in zemljevida na slikah 7, 8 in 9.

Slika 7: Klimogram Palerma

Slika 8: Makija

Slika 9: Sredozemlje

Podnebje in rastlinstvo držav Južne Evrope je posebno zaradi lege ob Sredozemskem morju.

16. a) Razloži, kako vpliva lega ob Sredozemskem morju na podnebje hladnejšega dela leta.

Odgovor napiši na črti. _____

(1 točka)

16. b) Razloži vpliv podnebja toplejšega dela leta na rastlinstvo. Odgovor napiši na črti.

(1 točka)

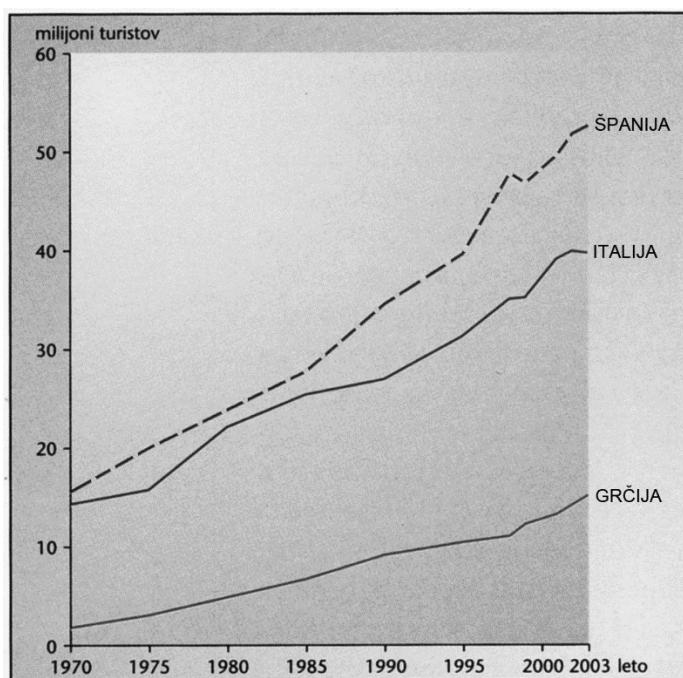
(Vir slike 7: <http://www.modrijan.si/sl/v/content/download/16298/178800/version/1/file/Klimograma+Palerma+in+Bukare%C5%A1te.jpg>. Pridobljeno: 22. 1. 2014.)

(Vir slike 8: Arhiv Rica.)

(Vir slike 9 – prizrejeno po: <http://www.101traveldestinations.com/wp-content/uploads/2014/12/mediterranean-map-487.jpg>. Pridobljeno: 19. 11. 2016.)

Turizem v izbranih državah Južne Evrope

17. Nalogo rešuj z uporabo grafikona na sliki 10.

Slika 10: Gibanje števila turistov v izbranih državah Južne Evrope med letoma 1970 in 2003

17. a) Kako se je gibalo število turistov v izbranih državah Južne Evrope med letoma 1970 in 2003? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

17. b) Koliko turistov je obiskalo Španijo leta 2003? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

Promet v Alpah

18. Alpe so prometna ovira, čez katero kljub temu poteka zelo veliko prometa. Navedi eno pozitivno in eno negativno posledico velike gostote prometa v Alpah. Odgovora napiši na črte.

Pozitivna posledica: _____

Negativna posledica: _____

(2 točki)

Država Srednje Evrope

19. Preberi besedilo in odgovori na vprašanje.

Večji del srednjeevropske države leži na območju Panonske kotline. Prepoznavna je tudi po jeziku, ki sodi v ugrofinsko jezikovno skupino.

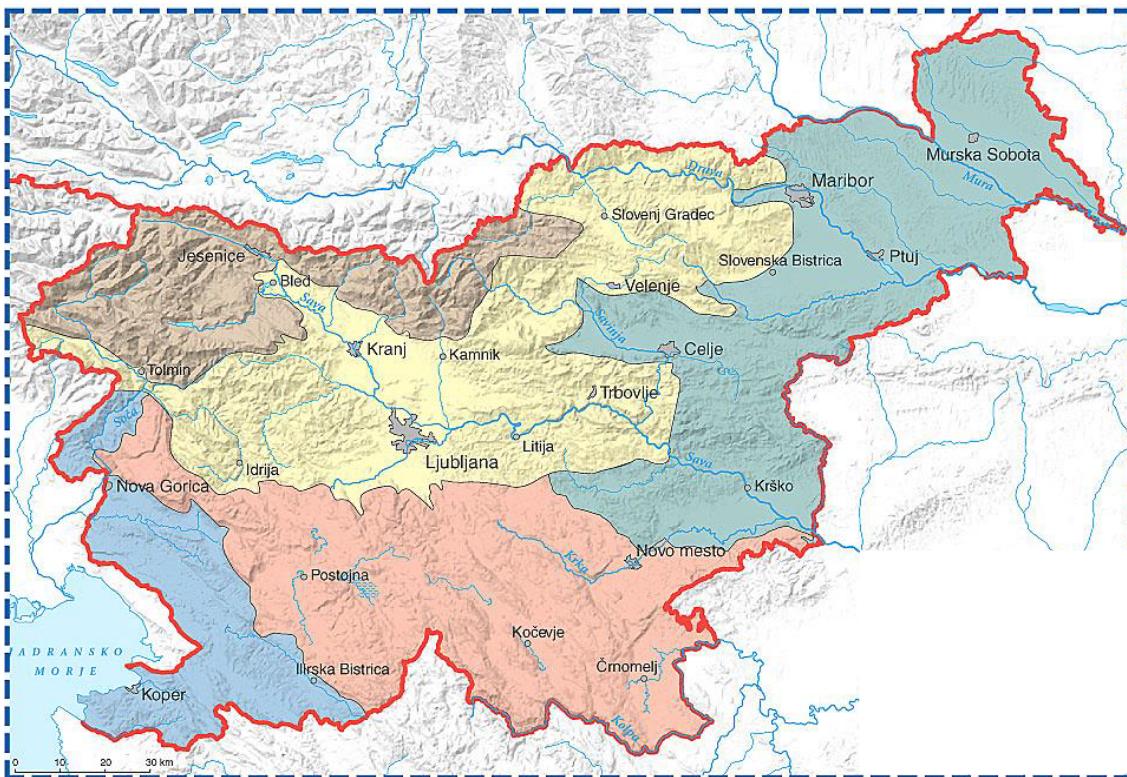
Katero državo opisuje besedilo? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

SLOVENIJA

Slovenske pokrajine

20. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 11.

Slika 11: Naravnogeografske enote Slovenije

20. a) Na zemljevidu na sliki 11 z rdečo barvo poudari celotno mejo med alpskimi in predalpskimi pokrajinami. Če uporabiš drugo barvo, izdelaj ustreznou legendu.

(1 točka)

20. b) V kateri naravnogeografski enoti leži mesto Murska Sobota? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

Gospodarska dejavnost na Pokljuki

21. Nalogo rešuj z uporabo slike 12.

Slika 12: Plakat

21. a) Obkroži črko pred gospodarsko dejavnostjo, povezano s prireditvijo, ki jo oglašuje plakat na sliki 12.

- A turizem
- B rudarstvo
- C kmetijstvo
- D gozdarstvo

(1 točka)

21. b) Na črto napiši, kateri naravni dejavnik je odločilno vplival, da sta se na Pokljuki bolj uveljavila biatlon in smučarski tek kot alpsko smučanje.

(1 točka)

Triglavski narodni park

22. Triglavski narodni park spada med starejše parke v Alpah. Zavzema približno 4 % površine Slovenije.
22. a) Razloži pomen Triglavskega naravnega parka za Slovenijo in njene prebivalce. Razlago napiši na črti.

(1 točka)

22. b) Navedi primer prilagajanja kmetijstva na območju Triglavskega naravnega parka. Primer napiši na črti.

(1 točka)

Dinarskokraški pokrajini

23. Nalogo rešuj z uporabo zemljevida na sliki 20 na barvni prilogi. Na črto pred posamezno dinarskokraško pokrajino napiši črko izpred njenega prevladujočega tipa površja.

DINARSKOKRAŠKA POKRAJINA

TIP POVRŠJA

Trnovski gozd

A gorovje

Bela krajina

B kotlina

C ravnik

D gričevje

E planota

(2 točki)

Onesnaženost Postojnske jame

24. Postojnska jama je turistično najbolj obiskana jama v Sloveniji. Letno jo obišče več kot pol milijona obiskovalcev. Ena od negativnih posledic velikega števila obiskovalcev je tudi nenadzorovano odlaganje odpadkov. Poleg omenjene negativne posledice razloži še dve negativni posledici tako velikega obiska za jamski ekosistem. Razlagi napiši na črte.

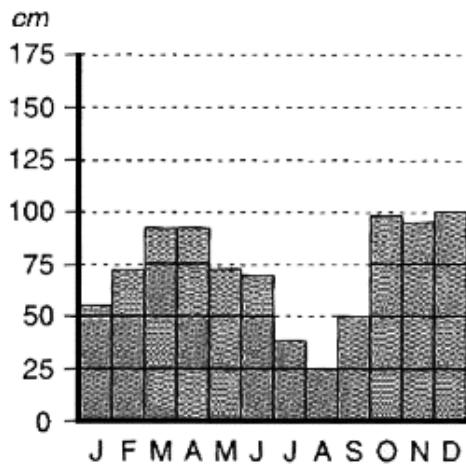
Razlaga negativne posledice 1:

Razlaga negativne posledice 2:

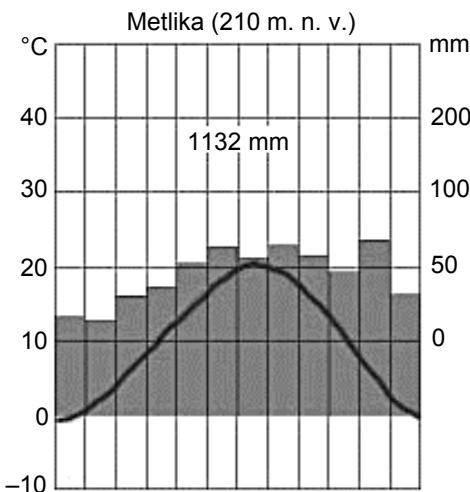
(2 točki)

Reka Kolpa

25. Nalogo rešuj z uporabo hidrograma na sliki 13, ki prikazuje povprečni vodostaj Kolpe pri Metliki (po mesecih), in klimograma Metlike na sliki 14.

Slika 13: Hidrogram Kolpe

Slika 14: Klimogram Metlike

Z uporabo hidrograma Kolpe in klimograma Metlike razloži, zakaj ima reka Kolpa visok vodostaj spomladi in zakaj jeseni. Razlagi napiši na črte.

Razlaga visokega vodostaja spomladi:

Razlaga visokega vodostaja jeseni:

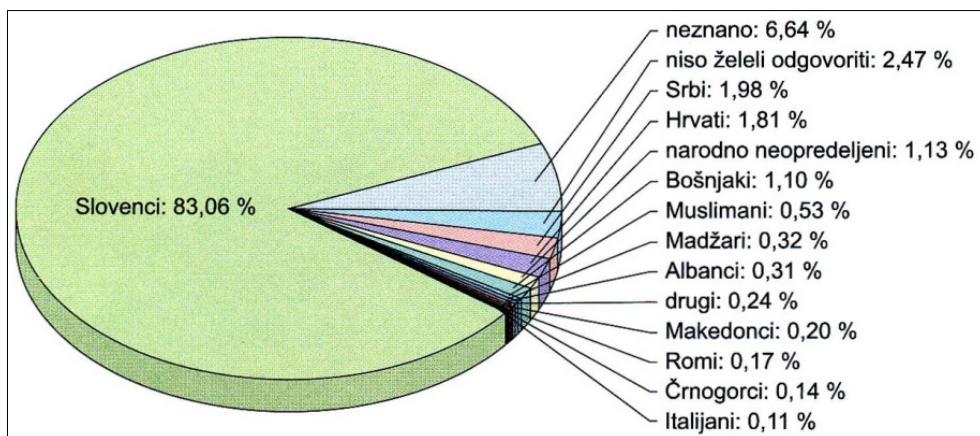
(2 točki)

(Vir slike 13: Brinovec, S., Košak, M., Senegačnik, J., 1997: Slovenija. Zemljepis za 8. razred osnovne šole. Ljubljana, Mladinska knjiga. Str. 30.)

(Vir slike 14 – prizrejeno po: <http://www.modrijan.si/sl/v/content/download/10366/121537/version/2/file/Klimograma+Nove+vasi+in+%C4%8Cronomlja.jpg>. Pridobljeno: 23. 1. 2014.)

Narodnostna sestava prebivalstva Slovenije

26. Nalogo rešuj z uporabo grafikona na sliki 15.

Slika 15: Narodnostna sestava prebivalstva Slovenije po popisu leta 2002

26. a) Z grafikona na sliki 15 razberi, kolikšen delež prebivalstva je leta 2002 predstavljalo avtohtono prebivalstvo. Odgovor napiši na črto.

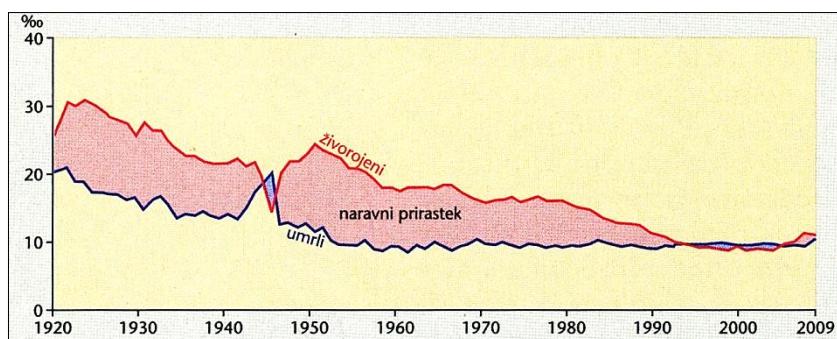
(1 točka)

26. b) Z grafikona razberi, delež katerih narodnostno opredeljenih priseljencev iz republik nekdanje Jugoslavije je bil leta 2002 največji. Odgovor napiši na črto.

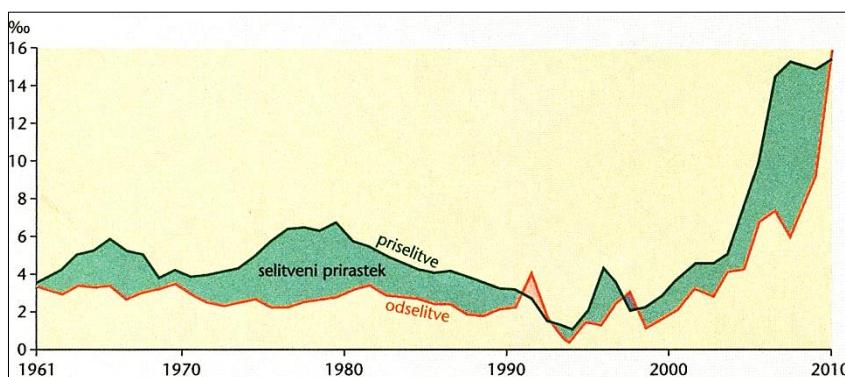
(1 točka)

Gibanje števila prebivalstva v Sloveniji

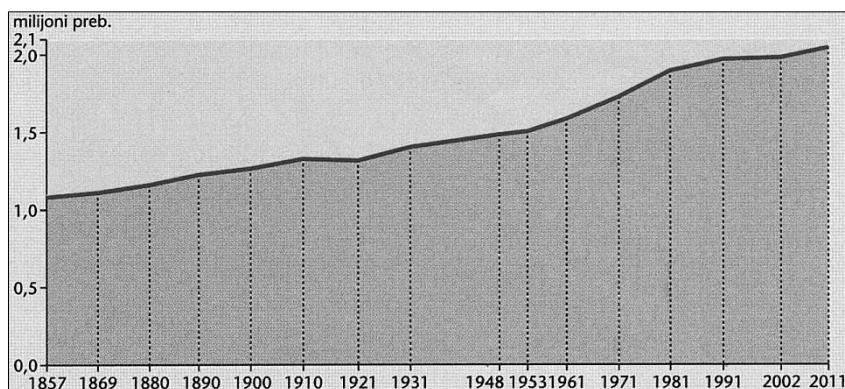
27. Nalogo rešuj z uporabo grafikonov na slikah 16, 17 in 18.

Slika 16: Rodnost, umrljivost in naravni prirastek v Sloveniji v obdobju 1920–2010

Slika 17: Priselitve in odselitve v obdobju 1961–2010

Slika 18: Skupno število prebivalcev Slovenije v obdobju 1857–2011

(Vir slike 16: Senegačnik, J., 2012: Geografija Slovenije. Učbenik za 9. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan. Str. 38.)

(Vir slike 17: Senegačnik, J., 2012: Geografija Slovenije. Učbenik za 9. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan. Str. 40.)

(Vir slike 18: Senegačnik, J., 2012: Geografija Slovenije. Učbenik za 9. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan. Str. 41.)

27. a) Z uporabo grafikona na sliki 18 opiši, kako se je gibalo skupno število prebivalcev v Sloveniji v obdobju 1961–1991. Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

27. b) Z uporabo grafikonov na slikah 16 in 17 utemelji, zakaj je v obdobju 1971–1981 skupno število prebivalcev najbolj naraščalo. Odgovor napiši na črte.

Utemeljitev izbranega desetletja: _____

(1 točka)

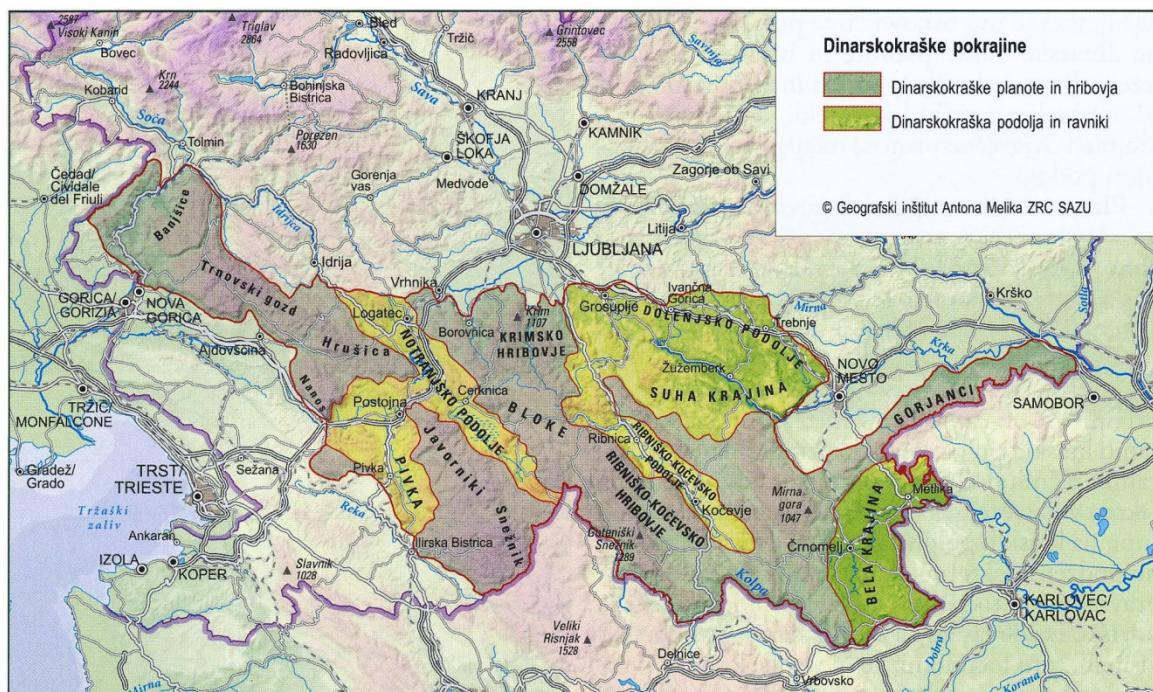
Skupno število točk: 50

BARVNA PRILOGA

Slika 19: Padavine v Latinski Ameriki

(Prirejeno po: <http://www.modrijan.si/sl/v/content/download/5072/58239/version/1/file/Padavine-in-temperature-v-Latinski-Ameriki.jpg>. Pridobljeno: 11. 11. 2016.)

Slika 20: Dinarskokraške pokrajine

(Prirejeno po: Senegačnik, J., 2012: Geografija Slovenije. Učbenik za 9. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan. Str. 110.)

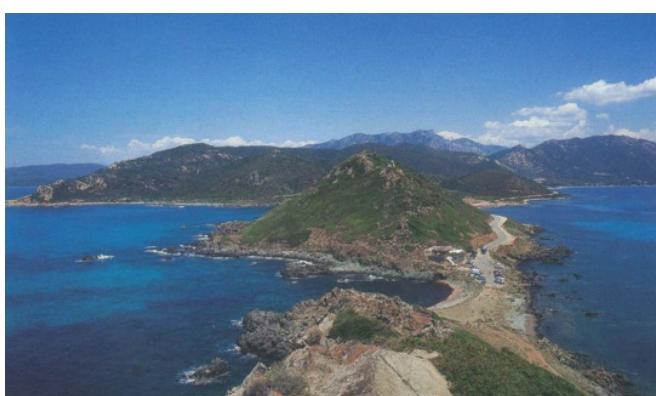
Slika 21

(Vir: Senegačnik, J., 2009: Geografija Evrope in Azije.
Učbenik za 7. razred osnovne šole. Ljubljana, Modrijan. Str. 64.)

Slika 22

(Vir: Miklavc Pintarič, S., Popit, S., 2005: Geografija 7.
Učbenik za pouk geografije v sedmem razredu devetletne osnovne šole. Ljubljana, DZS. Str. 37.)

Slika 23

(Vir: Račič, J., Tomšič, Ž., 2005: Geografija 7.
Učbenik za geografijo v sedmem razredu osnovne šole. Ljubljana, Mladinska knjiga. Str. 19.)